

Herning
Kommune

Miljø og Klima
Rådhuset, Torvet
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828
Lokal 9628 8037

miksr@herning.dk
www.herning.dk

Sagsnummer:
06.00.05-P16-10-22

Kontaktperson:
Sisse Redeker

Dato: 19.12.2022

Tillæg 43 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015-2025: Serviceniveau for vand på terræn

Baggrund for tillægget

Med vedtagelsen af den nye klimalov er det blevet muligt at fastsætte et serviceniveau for opstuvning af vand i afløbssystemerne, som er højere end i den gældende spildevandsplan.

Et hævet serviceniveau skal være samfundsmæssigt rentabelt. Et hævet serviceniveau er typisk dyrere ved anlæg og drift, men betyder samtidigt færre udgifter for samfundet som helhed ved, at der sker færre oversvømmelser i de områder, hvor serviceniveauet er hævet.

Forvaltningen anbefaler, at der med dette spildevandstillæg gives mulighed for at udnytte servicebekendtgørelsens muligheder for at fastsætte serviceniveauer baseret på en samfundsøkonomisk positiv beregning. Dertil at Herning Vand gives mulighed for at benytte 5 % reglen efter omkostningsbekendtgørelsen, som gør det muligt at reducere skadesomkostningerne fra oversvømmelse fra tag- og overfladevand ved anlægsprojekter.

Tillæggets indhold

Herning Kommunes spildevandsplan fastlægger i dag et serviceniveau, som er det, borgerne kan forvente, at Herning Vand A/S afløbssystemer kan håndtere af tag- og overfladevand. Serviceniveauet defineres som det gennemsnitlige antal år, der statistisk set går imellem, at vand fra kloakken støver op på terræn. I spildevandsplanen er serviceniveauet fastlagt til følgende:

- I separatkloakerede områder må opstuvning af vand fra afløbssystemerne til terræn højst ske hvert 5. år.
- I fælleskloakerede områder må opstuvning af vand fra afløbssystemerne til terræn højst ske hvert 10. år.

Miljøministeriet har i den nye klimalov med tilhørende bekendtgørelser åbnet mulighed for, at kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen kan fastsætte serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand højere end 5 og 10 år. Der er mulighed for, at kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen kan pålægge Herning Vand A/S at fastsætte disse højere serviceniveauer, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Desuden kan Kommunalbestyrelsen beslutte, at klimaprojekter for tag- og overfladevand kan finansieres 100 % af Herning Vand A/S under forudsætning af, at det valgte serviceniveau giver størst nettogevinst.

Herudover får Herning Vand A/S mulighed for at foretage supplerende klimatilpasningstiltag med det formål at reducere skadesomkostningerne fra oversvømmelse fra tag- og overfladevand, såfremt anlægsomkostningen til det supplerende tiltag højst udgør 5 % af anlægsomkostningerne til hovedprojektet.

Nyt serviceniveau

Kommunen kan fastsætte bindende serviceniveauer i spildevandsplanen for spildevandsforsyningsselskabets håndtering af tag- og overfladevand for et givent område. Et serviceniveau vil alene være bindende for spildevandsforsyningsselskabet, hvis det er fastsat i overensstemmelse med den samfundsøkonomiske metode. Der skal dog ikke laves beregninger eller ændres i spildevandsplanen, hvis det serviceniveau, kommunalbestyrelsen fastsætter, ikke overstiger en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder.

Et højere serviceniveau vil betyde, at oversvømmelser kommer til at ske sjældnere end de 5 og 10 år.

Det overordnede formål med reglerne er, at spildevandsforsyningsselskaberne foretager den nødvendige klimatilpasning i form af et øget serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand samtidig med, at det sikres, at spildevandsforsyningernes kunder kun finansierer klimatilpasning, der er vurderet samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Det vil sige, at det kan undersøges, om det økonomisk kan svare sig at have en højere anlægsudgift, da der med et øget serviceniveau vil ske færre oversvømmelser.

Det er kommunalbestyrelsen, der i sidste ende har ansvaret for at planlægge klimatilpasningen i kommunen, hvilket blandt andet sker via spildevandsplanen. Det betyder, at spildevandsforsyningsselskabet kun er forpligtet til at følge krav i spildevandsplanen om serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen, herunder at den samfundsøkonomiske metode er fulgt. Serviceniveauet vil i givet fald være bindende for spildevandsforsyningsselskabet, når de udskifter eksisterende spildevandsanlæg eller anlægger nye.

I Vejledning til bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand åbnes der mulighed for to valgmuligheder (spor A eller spor B), med enten kommunalbestyrelsen (spor A) eller spildevandsselskabet (spor B) som den udførende part i prioritering, finansiering og igangsættelse af klimatilpasningsprojekter. Den overordnede forskel på de to muligheder er, hvem som står for beregningerne efter den samfundsøkonomiske metode.

Herning Vand A/S har siden 2013 arbejdet med de hydrauliske forhold, alder og stand af ledningsnettet, og de har opbygget en hydraulisk model, samt oparbejdet kompetencer til brug af værktøjer til at fastlægge serviceniveau.

Det er forvaltningens vurdering, at det vil være en naturlig fortsættelse af forsyningens arbejde, at forsyningen vurderer, om et øget serviceniveau samfundsøkonomisk kan give en nettogevinst.

Forvaltningen foreslår derfor at pålægge Herning Vand A/S opgaven med at fastsætte serviceniveau for geografisk afgrænsede områder, defineret og afgrænset af spildevandsforsyningsselskabet, i overensstemmelse med den samfundsøkonomiske metode beskrevet i Serviceniveaubekendtgørelsen.

Herning Vand A/S har metodefrihed i valg af løsning til klimatilpasning, dog foreskriver bekendtgørelsen, at forsyningen kun kan finansiere den billigste løsning til indfrielse af det samfundsøkonomiske serviceniveau. Ønsker Herning Kommune at bidrage til rekreativ forskønnelse af området, vil finansieringen hertil skulle foretages af Herning Kommune. Ligeledes kan Herning Kommune finansiere et højere serviceniveau end det samfundsøkonomiske mest hensigtsmæssige i et opland, hvis kommunen finder det nødvendigt.

Supplerende tiltag

Foruden muligheden for at fastsætte et højere serviceniveau kan der med udgangspunkt i Omkostningsbekendtgørelsen gives mulighed for, at forsyningsselskabet må lave supplerende tiltag, der har til formål at reducere skadesomkostninger fra tag- og overfladevand, uden at serviceniveauet hæves. For at gøre dette muligt skal det tilføjes spildevandsplanen, at Herning Vand A/S generelt må udføre supplerende klimatilpasningstiltag.

De supplerende tiltag må højst udgøre 5 % af den samlede entreprisesum, og kan eksemplificeres ved en forhøjning af fortov og kantsten eller ændring af en vejhældning i forbindelse med spildevandsforsyningsselskabets øvrige aktiviteter, såsom separering af eksisterende fælleskloak.

Det er forvaltningens anbefaling, at dette ligeledes indarbejdes i spildevandsplanen for at give Herning Vand A/S bedre mulighed for at lave klimatilpasning i de anlægsprojekter, som under alle omstændigheder skal udføres.

Behandling af tillægget til spildevandsplanen

Efter foreløbig vedtagelse bliver tillægget offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside (www.herning.dk).

Efter offentliggørelsen er tillægget fremlagt på hjemmesiden i 8 uger, indenfor hvilken frist tillægget kan kommenteres overfor kommunen. Tillægget fremsendes samtidig til Miljøstyrelsen.

Når tillægget er endeligt vedtaget af Byrådet (eller Herning Kommunes Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalg, hvis der ikke er indkommet bemærkninger i den offentlige høringsperiode), offentliggøres det på Herning Kommunes hjemmeside (www.herning.dk).

Endelig vedtagelse af tillægget

Tillægget har været i offentlig høring i perioden 22. sept. 2022 til 17. nov. 2022.

Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Dette tillæg til spildevandsplanen er endelig vedtaget af Herning Kommunes Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalg den 19. dec. 2022.